

A *Csiszolatlan bűbáj* című előadás története színpadon nehezen megvalósítható. Tele van helyszínváltással, varázslattal, mágiával, amit küzdelmes, nehéz feladat megjeleníteni. Mindebből az előadás a lehető legjobbat hozta ki, ugyanis olyan frappáns és humoros helyzetekkel oldották meg a váltásokat, a varázslatot, hogy az ember egy idő után hátradőlt és nevetett. Az előadásnak több erénye is volt: a játsszók profin uralták a színpadot, hihetetlenül jól éltek a gegekkel és az azokra adott nézői reakciókkal, óriási összhang volt a játsszók között, és a játsszók maguk hihetetlen felszabadultsággal léteztek a színpadon. Milyen jó lett volna, ha egy jobban meghúzott, és emberekről szóló történetet raknak színpadra.

A szakmai beszélgetésekről

A szakmai beszélgetésekre 20 perc jutott egy-egy csoporttal. Komáromi Sándorral, zsűritársammal úgy döntöttünk, hogy jó lenne, ha a csapatok mondanának először magukról néhány mondatot és utána magáról az előadásról: miért ezt a témát, darabot stb. választották. Azt is kértük tőlük, hogy meséljenek arról, hogy milyen munkafolyamatban készült az előadásuk. És utána jeleztünk vissza a diákszínjátsszó előadásokra, azt az irányvonalat követve, amit az Országos Diákszínjátsszó Egyesület küldött számunkra. Az időkeret miatt inkább a mi visszajelzéseinkről szóltak a beszélgetések, és csupán akkor, ha maradt még idő, tudtuk tovább lépni a „ti hogyan látjátok?” kérdéssel.

Minősítések

Mint említettem, a találkozón arany minősítést kapott a *Na most akkor...* és a *Rém/álm/pár/LeftLovers*, ezüstöt a *Fehérzaj* és az *Ősleves*, bronzot a *Kecskemét Noire*.

A diákszínjátsszással kapcsolatos szakmai kérdések a Kecskeméten tapasztaltak alapján

A zsűrizésen előkerültek olyan szakmai kérdések, amelyekkel jó lenne, ha foglalkoznánk és közös megoldásokat keresnénk a diákok érdekében.

Mit kezdünk olyan személyes történetekkel a diákszínjátsszásban, amelyeket megosztanak velünk a diákok a próbafolyamat során? El kell-e engedni ezeket a nagyon erős helyzeteket, mert a diákok önmagukat látják vagy játsszák? Ilyenkor milyen szempont érvényesüljön jobban: színházi vagy pedagógiai? Mit kezdünk a diákok titkaival? A saját titkok hogyan tudnak színházi helyzetté válni? Mikortól válik fikcióvá, hogyan lehet elemelni ezeket a helyzeteket? Egyáltalán el kell-e emelni? Egy diák mennyire van és lehet tisztában azzal, hogy milyen következményekkel jár a személyes történetek megjelenítése színpadon?

Nyugat-dunántúli Regionális Diákszínjátsszó Találkozó

– Prizmalét –

Komáromi Sándor

A győri műhelyeket talán nem kell bemutatni. A Révai Miklós Gimnázium, a KIMI, a RÉV, vagy a diákokból szerveződő „független” produkciók éveken keresztül hatékonyan ágyaztak meg a legigazibb értelemben vett diákszínjátsszásnak, annak a formai sokszínűségnek, ami köreikben tapasztalható. Persze az idei fesztiválon sem csak ők tettek azért, hogy a lehető legszínesebb palettáját vonultathassa fel a régió, hiszen Szombathelyről, Celldömölkéről, Veszprémből, de még Dunaszerdahelyről is érkeztek csoportok megszínesíteni a hétvégét.

Tülekedő tömegek minden előadás előtt, állva tapsolás, nagy érdeklődés a szakmai beszélgetések iránt – minden adott volt tehát ahhoz, hogy ne „csak” egy jó hétvégét töltsünk együtt, hanem tényleg tanuljunk is kicsit színházról, színjátsszásról, vagy ha másról nem, hát arról, hogy „jé, az én véleményem nem mindig egyezik a másik véleményével”. Mert vitás helyzetekben nem csak az a magatartás létezik, hogy a nekem tetszőt megtartom, a többit kiszórom, hanem bizony meg lehet tanulni szimbiózisban élni azokkal a folyamatokkal, amelyek távolabb állnak tőlünk. Így a világunk nem öntörvényű, hanem másokat elismerő és befogadni képes erővé válik.

Miért indítom innen a beszámolót? Mert mint mindig, a győri találkozón sem azok a pillanatok voltak a legizgalmasabbak, amikor nagy egyetértésben ültünk egymásra kerekedett szemekkel, hanem azok, amikor homlokráncolva kerestük egymás igazságát és tévedéseit annak érdekében, hogy megértsük, miért EZT, miért VELÜK, miért ÍGY... És ezekben a sokszor egyet nem értésekkel terhelt pillanatokban aztán közelebb

kerültünk egymáshoz. Sőt, felülíródtak bennünk már meglévő előfeltételezéseink, szemellenzős meglátásaink, ideáink és minden egyéb, ami a Kékszakállú megközelíthetetlen szobájaként áll belső titkaink közé. Egyszerűbben is fogalmazhattam volna – valódi párbeszédet éltem meg előadások és beszélgetések alatt egyaránt.

Persze, emlékszem még arra az időre, amikor csak Veszprém megyének három nap kellett, hogy a megyei fordulót lebonyolítsa, és emiatt kicsit sóhajtozva, elnosztalgiázva ültem autóba péntek reggel, de nem szabad valamikori állapotokhoz viszonyítani magunkat és a jelent, mert akkor elveszik annak az öröme, hogy egyébként milyen sok diák választja ma is ezt a formát gondolkodásra, önkifejezésre, vagy egyszerűen konvenciók megostromlására. Mindenesetre nagyon örültem annak, hogy Veszprém megyéből az egyetlen nagy múltú és ma is aktív társulatot, a Lovassy Színpadot is köszönthettük a fesztiválon, és hogy Balatonalmádi is képviseltette magát, akkor is, ha egy szerencsétlen véletlen folytán előadásuk elmaradt. (A rövid játékot végül telefonon megnéztük a csoporttal, és nem mentek haza ők sem visszajelzés nélkül.) A Soltis Lajos Színház is visszacsatlakozott néhány évnyi szünet után, szóval a megnyitóra minden készen állt egy fergeteges együttlétre.

A RÉVAI KEZDŐ CSOPORT munkájáról már a nézőterre vonulás során hallottam véleményeket. Nyilván „bennfentesektől”, hiszen befelé lépdelve megtudtam, ők még valóban kezdők, első megmutatkozásuk, és milyen „cukik”. Hát, én a kezdő-létből nem sokat éreztem, inkább ízig-vérig diákos attitűddel találkoztam, amolyan minden kritériumnak megfelelő első lépéssel. Az egyik olyan előadás volt az ő *XY* című munkájuk, ahol nem éreztem sem a kívülről jövő gondolkodás, sem pedig a forma kényszerét, egyszerűen elindultak egy alapötletből és szépen kibontották azt. Improvizációkkal, laza szerkesztéssel és az öregedés (ovi, sulí, meló, bingo-lét) lineáris folyamatát dramaturgiai mozzatokként használva. Az egyik legszebb színházi pillanatot is ők produkálták – a hiányosan induló és lassan feltöltődő Légy része-játék a végén keretbe foglalja az előadást, csak itt, az öregkori létben már nem töltődik fel maradéktalanul, hiszen, vannak, akik ekkorra már eltávoztak tőlünk. Ilyen könnyed líraisággal beszélni az elmúlásról ígéretes kezdet.

Az ART+ALOM előadása érdekes problémakört vet fel. A *Tizenkét dühös ember* című filmet alapul vevő munka (*Dönt és?*) merész átírással egy gyilkossá váló fiút helyez a középpontba, és a csupa nőkből álló esküdtsékekkel igyekszik felfejteni a tett mögötti motivációkat. Az előadás nem merül mélyre a gyilkosság anatómiájában, de a szerelmespár körülményeit is inkább csak a felszínes (helyenként sztereotip) tények szintjén ábrázolja. Sem az esküdtség tagjai közti viszonyokról, sem a főszereplő páros problémáiról nem tudunk meg többet, nincs módunk konfrontálódni saját előítéleteinkkel, éppen ezért az előadás végén felkínált interakciótól (szavazhatunk, szerintünk bűnös-e a fiú) is inkább távol maradunk, vagy ha szavazunk, azt úgy tesszük, ahogyan ma divatos – néhány szalagcím alapján eldöntjük a dolgokról, tetszik-e nekünk vagy sem. Az előadás mindazonáltal egy jó elmozdulás is lehet a differenciált színészi alakítások világa felé.

A KÖZÉPSŐ ARRABONA a *Leonce és Léna* történetet konvertálta saját énképére a *Nem korai még?* című előadásban. Ami az Art+alomnak részben, az itt sokkal nagyobb mértékben sikerült: igazi színészi alakításokkal tarkított munkát látunk. Kitűnő figurákká válnak a játszóik, miközben jól használják a zanzásított történet lehetőségeit. Nagy ívű színház nem válik ugyan belőle, de minden pillanatában kellemes, minden öncélúságtól mentes aktualizáció zajlik a játékban. A csapat összmunkáját is öröm volt nézni, egymást jól ismerő, összehangolt társulatként léteztek a játék során.

Az ÉLETÍZESÍTŐK a Soltis Lajos Színház művészeti iskolás (Eck Imre AMI mint fenntartó égisze alatt működő) diákstúdiós csoportja. Az előző tanév végére készült el *Kányavár* című produkciójuk, melyet a csoport ötleteiből Sipos „Sipi” László, egykori diákstúdiósuk írt. Alapötletük egyszerű – mi történik, ha egy osztálykirándulás alkalmával telefonok nélkül a pincébe záródik a közösség? Válaszuk: a kényszerű interakció során felszínre kerülnek az elfojtott sérelmek, és mindenki mindenki farkasává válik egy kis időre. Az előadás legfőbb erénye, hogy a diákok civil világából táplálkozó problémaköröket kiválóan alakítja színházi formákká. A kiváló ritmusban zajló párbeszéd mögött igazi színészi munka rejtezik, a flasbackek világa éppen annyi, amennyi a Family Guyon nevelkedett társadalom agyát is kielégíti, de még nem tolaikodó, és még azt is ügyesen elkerülik, amit a szentenciákon szocializált pedagógusi világban nehéz – nem akarnak hiteltelen nagy pálfordulásokat ábrázolni. Ezért van, hogy a darab utolsó mozzanata, mikor is a telefonok újra kézbe kerülnek, nem szuperhősökké változtatja a karaktereket, hanem azonnal degradálja őket sekélyes világuk és viszonyaik szintjére.

A LOVASSY SZÍNPAD hozott anyagból és közös improvizációkból szerkesztette egybe *Csoportkép villanófényben* című játékát. A lazán fűzött etűdök mentén több, a kamasz-felnőtt lét határvonalán táncoló sors lehetőségei bontakoznak ki igazán minőségi színjátszás formájában. Fantasy-világba menekülő lélek, szerelemre vágyó ügyetlenség, kétségbeesett valahová-tartozni-vágyás, lehetetlen apai elvárások és megannyi frusztráló probléma villan fel előttünk, és ahogy az életben, itt se mindenre kapunk megnyugtató válaszokat.

Tóth Bence sziporkázó alakítása az előadás legerősebb pillanatait eredményezi. A csoportvezető, Fűrj Katalin sokszor bizonyította már, hogy kiváló színészvezetéssel kalauzolja diákjait a színpadon, ez most sincs másként, ez adja a legfőbb értéket idei munkájukhoz is. A színpadkép túlságosan is leegyszerűsített – a félkörben ülő, jelenetekre középre mozduló játzók világa sematikussá és szimmetrikussá teszi a szereplők egyébként dinamikus viszonyrendszerét, a kis jelenetek között pedig nem épül igazán feszes, hangulatokat és szituációkat ütköztető kapcsolat.

A COMMENT társulat *A vihar* című előadása nem kisebb küldetésre vállalkozik, mint hogy kicsit zanzásítva, de visszaadja a bonyolult háttértörténetekkel terhelt Shakespeare-mű egészét. A jó dramaturgiai munka igazi irodalmi élmény lehetett a diákoknak, hiszen hallhatóan értik is, miről mesél a nehéz irodalmi szöveg. Az előadás mintha ott tartana, hogy tökéletes pontossággal elemzett egy viszonyrendszert, és most arra vár, hogy a történet szenvedő alakjaihoz kökemény színészi munkákat rendeljen. Ezért éreztük kiváló első lépésnek, de még kiforratlan munkának, sőt, jelen állapotában inkább irodalmi színpadi kezdeményezésnek. Kaliban ábrázolása kimerül néhány görcsös mozdulatban, Ariel szolgálástól való menekülni vágyásából nem látunk a szavak értelméből kihámozható motiváción kívül mást, és nincs igazi súlya még a merényleteknek sem. Ugyanakkor érzékeny líraiság lengi be az előadást, amit remekül tör meg néhány valódi bohóctréfa.

A NLG TÁRSULAT film alapján dolgozott, így került színpadra az *Egy lány* című munkájuk. A rengeteg villanásnyi epizódból álló történet egy szuicid hajlamú lány kálváriáját meséli el, „németes lazasággal”, vagyis a mélyen pszichologizáló folyamatok helyett a humornak és iróniának is terepet kínáló távolságtartás biztonságát ígérő megoldásokkal. Ennek megfelelően a nehéz történet minden tragikumára és abszurditására életszerű, emészthető formát ölt. Az anyát játszó Pintér Fanni kiváló alakítást nyújt, és egyetlen szereplő sem esik abba a hibába, hogy zavaróan mély érzelmeket kanyarítson karakterének, hagyják, hogy a szituációk sodorják őket és a nézőket egyaránt. Ebben a sodrásban azonban van némi negatívum – a túl sok és túl gyors váltás a félkörben ülő nézők közötti székek ki-bepakolgatásával ügyetlenné, sőt, helyenként balesetveszélyessé teszi az átállásokat. Arról nem is beszélve, hogy a nézőt többször eltalálja egy-egy jelenetből kirepülő tárgy és ruhadarab, márpedig ez igen súlyos vétség a néző érzelmi biztonsága felé is.

A H-ALOM társulat posztmodern kísérleti színháza a *Hamlet-cafatok ponyvára és 36 végtagra* címet viseli. A Tóth Szilvia által rendezett előadás Hamlet-szövegekből, illetve a Hamlet ihlette vendégszövegekből egy szétszedett, de össze nem rakott világ ígéretével kecsegteti a nézőt. A bevezető szakaszban megtudjuk a Hamlet körülbelüli sztoriját, a felületes viszonyrendszert, illetve többször kezünkbe kapjuk a megoldókulcsot – ezek tényleg cafatok, szét van szedve, és nincs összerakva. A diákszínjátás nem kizárólag a nagy ívű folyamatok terepe, de a merész kísérletezés is lehet. Erre jó példa az előadás, de csak akkor, ha tanár-diák egyaránt arra is felvértezi magát, hogy amennyiben kísérletet vállal, vállalja a vele járó esetlegességet is, vagyis azt, hogy lesz, akinél betalál, és akinél nagyon nem. Az előadás esztétikai csúcspontokat is ad a feszítvélő: a szereplők a kísértetjelenethez két másodperc alatt egy fekete agrofóliából két és fél méteres óriásbábót varázsolnak, ami a totálba világított játéktérben is megteremti a hamleti világ komor valóságát. A játzók ugyanakkor nem minden formával bírnak ilyen nagyszerűen – hangban, beszédben például gyakran jóval erőtlenebbek, mint amit a groteszk testképek megkövetelnének. Mindezzel együtt kiváló munkának, jó vitageneráló előadásnak éreztük.

A JÁTSZÓTÉR csoport *Aszterion háza* című előadása is izgalmas kísérleti munka, szó szerint és a legjobb értelemben is az. Három diák összefogott, bekéredzkedett a Rómer Házba, helyet és fényt kértek, és hónapokig agyaltak egy előadásra. Hiszem, hogy nekünk, tanároknak az az elsődleges feladatunk, hogy terepet biztosítsunk a következő generációnak, és ha van hol, akkor kibomlik belőlük saját világuk, ami párbeszédbe hívható. Ez történt ezzel az előadással is. A játzók lelkesen mesélnek a próbafolyamatról, és arról, milyen vendégszövegekkel dolgoztak, milyen probléma nyomába eredtek, és milyen kérdéseket és válaszokat találtak ebben a labirintusban. Űgyesen kerülnek el a mély pszichologizálást, a nagy szenvedéseket, és így valódi lélektana lesz az előadásnak, mert nem „kiégetik” a pillanatokat, hanem engedik, hogy a mélyebb tartalom a nézőben jöhessen létre. A minotauruszi világban mesélnek emberi kapcsolatok lehetetlenségéről, összetartozásról, hiába várt megoldásokról, aztán magunkra hagynak bennünket, jelezve: mindannyian be vagyunk zárva saját identitáskeresésünkbe, és vagy velünk van a szörny is, vagy mi magunk vagyunk azok. Remek thriller.

A MÁSIK csoport *Hang vagy* című előadása újabb üde színfolt a palettán. Bauer Ildikó Nessie csoportja igazi közösségként vibrált az előadásban is, és azon kívül is. Közös improvizációk alapjául a *Kövek* című dráma szolgált, ebből igyekeztek kibontani számukra izgalmas problémaköröket. A kiváló összhang és csoportmunka végig jó lendületben tartotta az előadást, de ahogy a beszélgetésen is igyekeztünk rávilágítani, kérdésként merült fel, hogy lehet-e egy alapvetően személyes és belső történésekre épülő duó-drámából Legyek ura-jellegű, csoportviszonyokat vizsgáló munkát konvertálni. Persze, valószínűleg lehet, de ehhez több

situáció kellett volna, amiben kiderülhet például az is, miért jó vagy rossz az adott csoporthoz tartozni. Így a közösség csínytevéseit látjuk csak, majd hirtelen átcsapunk a két követ hajító csoport lelkivilágának ábrázolásába, és ez a két fókusz nem kerül valódi ellentétbe. Ez csupán dramaturgiai kérdés, a csoportmunka nagyszerűségéből semmit nem von le.

A PROACTIVIVE csoport munkája egy újabb *Leonce és Léna* történet adaptálása, *Bolondék és betegek* címmel. A csoport humora és jó értelemben vett „pofátlansága” lenyűgöző – egyetlen pillanatot se hagynak poén nélkül, szemtelenül szedik ízekre a figurákat, és mindeközben koherens világot teremtenek. A modern relikviák használata (nyakba akasztott hangfal, kézi diszkógömb, mobil applikációk hangjai stb.) is következetes, szorítunk a szerelmeseknek, és alig várjuk, hogy a herceg figurája újra és újra megjelenjen, mert olyan infantilis kiskamaszt faragtak belőle, aki műanyag kismotoron közlekedve hisztizik arról, hogy márpedig itt esküvő lesz, és ezt olyan szerethető módon teszi, hogy elhisszük, a hatalom igazából egy akaratos gyerek. Erényei kiemelése mellett igyekeztünk arra is felhívni a figyelmet, hogy érdemes kicsit jobban elmerülni a színházi tér és rekvizitumok tiszteletének kérdéseiben, hogy a humorbomba ne szó szerint taroljon (vagyis a játzó ne lépjen rá a másokra, ne lökje fel a díszletet, és ne hozza veszélyes helyzetbe egy létra tetején magát).

A REMÉNYIK SULISZÍNHÁZ beszámolójából megtudjuk, hogy a *Minden dolgok könyve* című előadásuk egy gyors, egy hónapos próbafolyamat eredménye, mert éves munkájukat belső átalakulás miatt hirtelen el kellett engedniük. Örülünk annak, hogy ebben a stádiumban is bevállalták a fesztiválon való jelenléteket, mert értékes ifjúsági irodalmi alapanyagot (Guus Kuijer azonos című kisregénye) választottak, és ez önmagában is nagy erény. A pszichologizáló játékmód nem tesz jót az előadásnak, nem csak azért, mert a diákszínház nehezen bírja el ezt a formát, hanem mert az egyébként érdekes és különös figurák így sematikus, egysíkú alakokká válnak csak. A bigott apa csak agresszívan képviseli a maga igazát és hitét, az anya csak szomorúan szenved, a boszorkánynak titulált hippi pedig csak laza. Szükség volna az ellenpontosításra, szükség volna a távolításra, és nagy szükség volna a szituációk igazságainak feltárására. Persze ez a munka eleje, kíváncsián várjuk, hová fejlesztik még az anyagot.

A FÓKUSZ DIÁKSZÍNHÁZ Dunaszerdahelyről érkezik a fesztiválra, és az *(Ön)kontroll* című munkával kortárs novellák összefésülésével jár körül néhány diáksorsot, tematizálva a régi közösségtől való elszakadás, a beilleszkedés, vagy az apai elvárásoknak való megfelelés nehézségeit. Kortárs formai megoldásokkal dolgoznak, projektoron látjuk a Messengeren váltott üzeneteket, árny- és sziluettjátékot, és ezeket a formai megoldásokat igyekeznek lélektani hitelességgel megtölteni. Az mindig nagy kérdés, hogy a nehéz lélektani folyamatokat kell-e, lehet-e diákszínházzal ábrázoltatni, hiszen fennáll a veszélye annak, hogy a kamaszos bű egyszerűen felerősödik, és nagy fájdalmakká „nemesül”, valódi kiutak és megoldások nélkül. Az előadás komorságát itt feloldja ugyan egy szépen énekelt mai sláger, mégis, valami spleen uralta hangulatban távoznak az előadásról.

A RAKTÁR formáció a *Zsenik iskolája* című Hubay Miklós szöveget dolgozza fel. Igazi színházi folyamatot épít, a játzókat valódi színészi kihívások elé állítva. A főszereplő Szijjártó Gyula olyan módon oldja meg feladatát, hogy az profi berkekben is bravúrnak számíthat. Tetemes mennyiségű szövegével annyira túlbeszél mindent, hogy elképesztően ideges figurává válik, akinek ez aztán később alaptulajdonsága lesz, amiért megszeretjük őt, farsztó mivolta ellenére is. Halála valóban kiváltja sajnálatunkat, és ezzel eléri színházi célját. Amit megpróbáltunk hangsúlyozni, az az, hogy érdemes volna tovább boncolgatni a szöveg tömbjeit, színesíteni és szélsőségesebb állapotokig eljuttatni a figurát. Az alapvetően monodrámaként is játszható szöveget itt hárman játsszák, egy néma cellatársal és egy majdnem néma konferansziéval egészítve ki a történetet. A konferanszié jelenléte néhány helyen erőltetettnek hat, míg a néma cellatárs pusztán jelenlétével is képes humoros pillanatokat teremteni.

A NAGY ARRABONA „leköszönő” előadása *Pír* címmel Ibsen Peer Gyntjét helyezi feminista légkörbe – a főszereplő nő, akinek apja van, és manófiúk rajonganak érte. Ez a nemi identitáscsere jól működik, az egyetlen fiúszereplő jelenléte azonban a rendezői szándékot egy nem tudatos értelmezéssé változtatja. A darab eleji nagy konfliktus (az apai elvárásoknak megfelelni nem akaró lány vitája az apával), valamint a darab vége (Pír a gomböntő kanalában apjától kér bocsánatot) egyértelműen az apaképnek való megfelelésről, és egyfajta férfiképesítésről szólóvá emeli az előadást. Az előadás így messze alulmarad az ibseni dráma rétegeltségéhez, az identitás összetettségének kibogozására tett számtalan kísérletéhez képest, de ez nem jelent semmit, hiszen az előadás lecsupaszítottságát tekintve is koherens egész, szép fizikai színházi megoldásokkal, rendkívül erős színészi jelenléttel. Kövesi Csenge tehetséges játékát egy életre elviszi az ember.

Az ACTCENTUS munkája, a *Robbanás az éjszakában* zárja a fesztivált. A rendezőtől megtudjuk, hogy az alapmű szerzője fiatal norvég író, akivel a kapcsolatot is felvették, és tervezik a további együttműködést vele. Ez ismét egy színfolt a fesztiválon, hiszen mutatja a győri műhely törekvéseit kortárs tendenciák megragadására, még akkor is, ha meglátásom szerint a most választott mű egyik alapkonfliktusa, vagyis a lelőtt

tehén vonatsínekre cipelése néhány kamasz által fizikai képtelenség (hacsaknem egy fordítási hiba csúszott a történetbe, és a tehén igazából borjú). A csoport remek színészi munkával oldja meg a töredékes szerkesztésben felkínált etűdszerű szituációkat, kellő mértékben adagolja a humort a történetbe, aminek köszönhetően a mű minden tragikumja könnyedén emészthetővé válik. Némi formanyelvi tisztázatlanságot, vagy inkább következetlenséget érzek a munka mögött – a hogyan is kellene olvasni ezt az előadást kérdésre ironikus, tarantínoi, improvizációs színházi, illetve lélektani realista eszközök is kínálkoznak.

Mindent összevetve a fesztivál maradéktalanul megfelelt a diákszínjátszás támasztotta kritériumoknak, hiszen egyszerre volt friss, ötletes, kísérletező, klasszikus irodalmi és kortárs műveket felvonultató, öndefeniciós törekvéseknek teret adó, oldott és mégis várakozással teli. Mint a prizma, ami képes felmutatni azt, hogy a simán fénynek érzékelt jelenségen (az ifjúságon) belül milyen sok különböző, önmagában is értékes egyediség rejlik.

Négy nap gyönyörű diákszínjátszás Budapesten

– Közép-magyarországi Regionális Diákszínjátszó Találkozó –

Körömi Gábor

A fesztivál megnyitója a Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakgimnáziumban (NNÁ) volt 2018. március 23-án, pénteken. Az idei találkozót 29. alkalommal hirdette és szervezte az ODE, országosan több mint ezer diák vett részt a regionális bemutatókon, ezen a négynapos fesztiválon legalább háromszáz diák szerepelt (This is Sparta!). Az első két nap a „Nemes Nagy”-ban, a másik kettő pedig a Vörösmarty Mihály Gimnáziumban (VMG) került megrendezésre. Következzenek hát sorban az előadások.

Különös természetesség kerestetik – NNÁ Tánc 12. A – rendezte: Újvári Milán

Táncszínházi előadást láthattunk, mely a belső és a külső világ kérdéseit tette fel. Mit mutatok magamról a világnak, mi látszik belőlem, közben keresem a választ arra, hogy ki vagyok valójában. A lenyűgöző technikai tudású táncosok egyaránt otthonosan mozognak az egyéni és a csoportos gyakorlatokban. Az etűdsorban egyszer csak elszabadul a pokol, egy komplett zombi-apokalipszis világa tárul elénk. Az egyformaság, a közös mozgás mellett ugyanakkor mindenkinek volt egy pillanata, amikor megmutathatta az arcát. Amit mutat magáról, amit gondol magáról és ahogy megéli a színpadi egyedüllétet, mely az őszinteség és a hitelesség alapja. A helykeresés és a szerepkeresés egyébként is jellemezte az előadásokat, de talán ez az életkorból és a művészeti képzésből is fakadt.

Vörös Rébék – NNÁ Tánc 10. A – rendezte: Gera Anita, Asztalos Dóra

Az osztály az Ádámok és Évák ünnepére készített koreográfiáját mutatta be, mely Arany János *Vörös Rébék* című balladájára épült. A ballada mozgásszínházi feldolgozásába belefért a néptánc mozgásvilága és a prózai szövegek beépítése is. Szép táncszínházi etűd volt a kasznáros jelenet, s az a pillanat, amikor egyszer csak mindenki vörös parókában forgott a színpadon. Az egyéni megszólalások kisebb ereje és az „Ádámok” kötött műsorideje miatti pörgetés talán nem segített az előadásnak, de a ballada mozgásszínházi feldolgozása számos olyan pillanatot tartalmazott, melyben a végzettségűség izgalmas távol-keleti színházzá varázsolta az Arisztotelészről elnevezett tornatermet.

Ősz, Tél, Nyár, Tavasz – NNÁ 12. A – rendezte: a 12. A osztály és Góbi Rita

Az alma volt a tizenkettedikesek előadásának fő motívuma, melyet az elején mindenki elfogyasztott, szabadon hagyva bennünk, hogy egy technikai eszközt látunk, vagy egy bibliai szimbólumot fogyni a szereplők kezében. Vivaldi örök zenéjére láthattunk egy sokszínű etűdsort, melyből az évszakokhoz kapcsolódó fő motívumok közül a madarak fióka léte, a jégpálya csúszóssága, a strand sokszínűsége és a virágzás pompája maradt meg bennem a legjobban. A sok-sok apró etűd valószínűleg teljes összefoglalója akart lenni a próbák során keletkezett valamennyi ötletnek. Talán elkelt volna egy erőteljesebb dramaturgiai beavatkozás, ami természetesen egy osztálybemutatonál nem lehet szempont, hiszen ott mindenkinek meg kell mutatkoznia. Az előadás legerősebb képeibe mindig került egy kis humor, a világokból világokba repülés szinte szabad asszociációkat keltett bennünk, nézőkben – mint a szakmai beszélgetés során kiderült, eredetileg ez volt alkotók szándéka.